

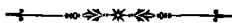
գրութիւններ են: Ուստի եթէ ճշմարիտ է այն առածն, թէ ձորաբարձրիմն ի միջին կր կա-
յանայ, ես իսկ զայդ ընտրած եմ և կը ցուցը-
նեմ ձեզ, ունելով ինձ նեցուկ և առաջնորդ
մեր երանանքնորէ նախնիբր: Պահել անոնց
չափն և զծած սահմանը, և այնուհետեւ ա-
մենայն ինչ բարուք պիտի ընթանայ:

Արդ՝ ամփոփելով մինչեւ հիմայ բրած դի-
տողութեանց արդիւնքը, կ'առաջարկեմ հե-
տեւեալ կէտերը: Ա. Պահել նախնեաց տառ-
հանդիպութիւնը՝ բոլոր հին անուանց մէջ,
որոնք ծանօթացած են մեր պարութեան և
Ս. Գրոց Թարգմանութեանց մէջ, թէ և Պաղ-
ղայացիք և այլք մեզմէ տարբեր ուղղագրու-
թեամբ գործածելու ըլլան զանոց իրենց ժա-
մանակակից անձանց վրայ: օրինակ իմն, չէ
պարտ բնաւ գրել ժան, ժաք, Փօլ, Էն, այլ
Յովհաննէս, Յատրե և Պաւղոս: Բ. Բոլոր այն
նոր անուանց մէջ, որոնք ուղղագրուած են
այնպիսի առանձնակ բաղաձայնեբով, որք
յուշականէն փոխառեալ մեր 22 տառերուն
քաջ կը հանդիպին, ըստ նախնեաց դասա-
ւորութեան: Գ. Սայն նոր անուանք, որոնք
կը գրուին ձայնաւոր և բաղաձայն երկտա-
ռիւ և եռատառիւ, ինչպէս օրին. աղագաւ
Aixe, Voltaire, Schiller, Chateaubriand,
Shakespeare, և այլն, որոնք մի միայն տա-
ռահնչին կը կազմեն, և քաջ կը հանդիպին
մեր ե, է, չ, ճ, ջ, չ, ց, ձ, ծ, և այլն,
առանձնակ տառերուն, պէտք է ըստ ձայնին
Թարգմանել, և ոչ ըստ նիւթական տառ-
հանդիպութեան. ապա թէ ոչ՝ մի և նոյն
ձայնը իրարմէ տեսակաւ տարբեր երեք տա-
ռերու տուած կ'ըլլանք, որ է հակառակութիւն
և հակառակ անոնց բնութեան: Ուստի՝ ըստ
իւ Tch=չ, Dch=ջ, (Dj=D), Tz, =ց, sci,
sch, sh, ch =չ, և այլն և այլն: Դ. Անդ-
ղիարէն կամ մի այլ լեզուի մէջ պէտք չէ
բնաւ Թարգմանել այն սղելի տառական, որոնք
իրենց բնիկ լեզուին մէջ բնաւ ձայն չունին,
ինչպէս knowlege = նուէզ կամ նուէճ: Ե.
ց, Շ տառերու նշանաւոր Զամոդուած չեմ՝
որ զարդիարէն հնչման համեմատ ժի, ժը և
սի, իտայ. ճի, ճէ և յի և յի գրուին, և կամ
ըստ գերմ. ցի. որովհետեւ զգրաւ ձ և օ, ւ
և ի, այսպէս նաեւ բաղաձայն ուրիշ տառից
քով. դարձեալ յունական չ գամմայի պէս կը
հնչուին. իսկ գերմանական և պաւ լեզուաց
մէջ միշտ: Սակայն և այնպէս հակառակ չէ
նախնեաց կանոնին, եթէ գէթ զարդիարէն
և իտալերէն նոր անուանց մէջ, — յայտ է
թէ միայն օ և ի ձայնաւորաց դիմաց, — ա-
նոնց հնչման համաձայն Թարգմանել. իսկ
ուրիշ պարագայից մէջ գիմի և կնիւի:

Ահաւասիկ իմ խոնարհ տեսութիւնքս:

զորս յանձն առնելով ձեր աշխուրջ դատ-
ղութեան, և այսպէս կը կնքեմ իմ խօսքս,
թէ որ ինչ բարին է, զայն իւրաքանչիւր ոք
խորհեացի: —

Հ. Բ. Ս.

ԵՃՆԵԿ ԿՈՂՐԱՅԻՈՑ ՄԱՍԻՆ

առ Բարբէն Վ.

Հանդէս Արարեայի մէջ (1907 թիւ 9-10) գետե-
ղած էք մի քանի ուղղագրութիւններ՝ Նովկայ մա-
սիմ, քամախիւաց ուշադրութիւնը հրաւիրելով ա-
մոնց վրայ:

Անխորդ չէ՝ փոխադրածաբար՝ ջեր ուշադրու-
թիւնը հրաւիրել ամոնց աշխատութեանց վրայ:

Այլբարձի և անթափ բոլորեցուածի ուղղագրու-
թիւնը քսամ տարի առաջ կատարուած է Մեծապ-
նորայր Բուսմեղացիէմ, որուն բառաքմութիւնը
միայն ծանօթ է ձեզ, և ոչ վիճաբար փնտրելու
չը գրէք:

«Ե. չոր ոչ մորա է, որ անբաժին և անքանակ և
անհատ և առանց մասանց է» էջ 226, Գեղարք է ուղ-
ղել անթափ, չամտ. «Իսկ Նովկայիւրեանքն ասեմ. ան-
հատ և անբաժին մարմինը էին գառաչիմն, և ամ.
տի եկաց ամենայն» (էջ 206), «որպէս մարմինը
անհատ և անբաժին էին գառաչիմն, և ամտի թամ-
նորացեալ յողեցաւ ինքն աշխարհս» (էջ 228), «որ
ի մամնէ է և միշտ առ մմա անթափ և առանց բա-
ժանելոյ» (էջ 235), թէւս այս վերջինը տարբեր
տեղ և տարբեր առիթով ըսած է:

Քննաւել կը գրէ (էջ 11).

«Շատ ամզամ զայս հատուած կարդալով ի վա-
րանս կը մտնէի թէ ֆառակ (քառ Դաւիթ Սմաղ-
թեան) իմնչպէս սպրդած է յեզմկայ հայկաբանոյ
թիւնն, ուր ուրեմն գուշակեցի թէ պէտք է կար-
դալ «Որ ամբաժին անթափ և ամհատ և առանց
մասանց է»:

Համեմատել.

«Եւ զիւրոյ զըմութեանն չորդիմ. որ ի մամնէ է
և միշտ առ մմա անթափ և առանց բաժանելոյ»
(Եզմիկ, 235). (Այս անբաժին և անթափ և անթափ
և առանց բաժանելոյ» գտամ մէկզմէկ):

«Ձի ցուցցէ զմիաւորական անթափ անբաժին ինք-
նութեան միութիւն»: Ապառնեցողս 279 (առաջին
տպագրութիւն Ս. Ղազարու, չուսմի գեղեցիկորով):

«Ի սկզբնէ էք Բան»՝ զանկարեկամ ձմուղմ յայտ
առնէ. և Բանն էր առ Ատուած զամբակ միութիւնն:

Սերբեհնու, Դ, 68:

«Քամզի գիտէ զանբաժին բնութիւնն և զանթակ
թագաւորութիւնն»:

Գ, 129, ամոլ Է, 129:

Սերբեհնուսի հրատարակելիմ գտեալիմ ի ծնու-
զրիմ «Նախ և զանկարեկամ ծննդեանմ մեկնէ, և
այս գամմիմ ունելոյ առ Հայր ցուցանէ գամ.
քամակութիւնն» ուղղած է գեղեցիկպէս զանթա-
կութիւնն. Դ, 68»:

